

KUNSZENTMÁRTONI UJSÁG

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: a »Képes Világlap«-pal együtt
Egész évre 8 kor, félévre 4 kor., negyedévre 2 kor.
Megjelenik minden vasárnap. Hirdetéseket fel veszi,
a kiadóhivatal.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
DR. KOVÁCS JOZSEF
ÜGYVÉD

SZERKESZTŐSÉG: Kossuth Lajos-utca 1193. szám
Dr. Kovács József ügyvédi irodájában.
KIADÓHIVATAL: Wolf Dezső könyvnyomdája

A patronátusi jogról.

IV.

A kegyúr legjelesebb joga a személy kijelölése. A kijelölendő személyre nézve az egyházjog követelménye, hogy az: *alkalmas* legyen, mialatt nemcsak az egyház hivatal elnyerésére kánonjogilag elészabott képesség értendő, hanem az is, hogy társadalmi szempontból is kiváló kellékekkel bírjon. Igaz, jeles tulajdonokkal kell annak bírnia, aki Kunszentmárton 12000 katolikus hívójének lelkiében vezére akar lenni. Vezetésre csak nagy természeti adományok jogosítanak. Éppen azért, ha valaki kormányzásra vállalkozik, ne csak az állás díszét nézze, de alkotási önérejét is mérlegelje, tudást tartalmas eszméket, bölcsességet, kipróbált sokoldalúságot vigyen magával. Mindezekre nagy szüksége van különösen ma, midőn egyházunk ellenséges időkben él s úgy magunk, mint hivatásunk a legsúlyosabb helyzetbe küzdünk. Rémes zivatarok, megdöbbentő szélvizek dühözölnek, nehogy megernyesszen bennünket a jólét nyugalma. A vállaltalanság újabb és újabb vészes tanokkal szédíti

meg az elméket; kápráztató állítások hangzanak mindenünnen. Az erényt elfojtja az anyagiás birtvány; a lélek az igaztól az élvek felé hajlik. Ily időkben oly vezérre van szükség, ki tudása, feddhetlen élete s kimagasló tekintélye s áldozataival szerzett dicsősége mellett a szenvedőknek vigasza, az elhagyottaknak oltalma, a tudatlanoknak tanácsadója tud lenni; kinek *szentében* csak az igazságnak van létjogosultsága, aki nemcsak látszani, de lenni is akar jó.

Mint papnak odaadó gondolat törekedni kell hűveivel átértéztetni a keresztény hit becsét s megtartásának szükségességét. Vezetni tartozik nyáját ama isteni tudományok mezejére, ahol a hívő kebel eltelik az égi szavak mannájával; kalauzolni tartozik a kegyelmek bő forrásához, hogy kielégíthessék szomszágukat. Azon kell lennie, hogy ügybuzgó tanítása nyomán világosság támadjon az elmék sötétségében; a jók buzduljanak a már megkezdett erények megtartásában, az eltévelyedettek pedig a helyes útra térjenek. Nem szabad, hogy az emberek közönyössége eltántorítsa hivatása pontos teljesítésétől, kik követve a könnyelműen gondolkozókat, a magasztos íránt igazi érzékkel nem bírnak.

Óvatosnak kell lennie, nehogy élete ellentmondjon a hirdett igazságoknak, mert a szavak elröppennek, a tett ellenben megmarad és a legszigorubb bírálat tárgya leend.

Alkalmasság legyen, vagyis nem elég, hogy ne legyen rossz, de minden erényben ki kell tűnnie; nem elég, hogy ment legyen a hibáktól, de jó tulajdonságokkal kell ékeskednie; életszentségben s nem külső fényben, diszben kell kiválnia.

De az *alkalmas* papnak ma már nemcsak imádkozni és prédikálni, de szerepelnie is kell. Ki kell lépnie a templomból a nép közé, el kell hagynia magánját, fáradoznia kell hűvei anyagi javán is. Amely mértékben megsokasodtak a társadalom különféle rétegei s összekuszálódtak az egymás ellen törő érdekek s kiélesedtek az egyes osztályok között az ellehtetek, amely nagy mértékűt az elégedetlenség és szegénység, épp oly mértékben kell több oldalunk lennie az *alkalmas* pap képzettségének, hogy a sok veszély közepett biztos kézzel tudja kormányozni a gondjaira bízott híveket, kiknek mindegyike joggal elvárja lekipásztatótól, hogy életének minden viszontagságában felvilágo-

Kedd és péntek.

Írta: Nagy Zoltán.
(Folytatás és vége.)

E bájtel hangok arra ösztönöztek, hogy hazulról megszökjem. Ruháimat sietve magamra kapkodom, kalapom kezembe veszem, de — óh kedd — az ajtón szerény kopogtatás hallatszik.

— Szabad.

Beléd egy nagyreményű suszterinas.

Nyujtja a számlát, tisztel a mester ur, legyen szives ezt a kis tartozást kifizetni, mert nem »célirányos« sokáig adósnak maradni.

— Jól van fiacskám, gyere holnap — szerdán — fizetek.

Alig megy ki, jön a szabó, legyen szives nagy szükség volna a pénzre.

— Csütörtökön.

Jön aztán a boltos, a pék, a mészáros, a kéményseprő, a borbély, irgalmatlan hosszú számlákkal fölfegyverkezve valamennyi.

— Majd szombaton, vasárnap, a jövő héten, csak most ne zaklassanak, ezen az iszonyu napon.

Belép a levélhordó. No ez bizonyosan gyászjelentést hoz.

Nem a'. Egy csomag. Két köcsög hajnövesztő a kopasz fejemre. Átveszem, — átkozott kedd, — mindjárt le is ejtem a földre. A köcsögök összetörnek, a tartalom szétfolyik a padlón.

Kiszaladok. Kis idő múlva visszatérve, látom, hogy a padlónak térdig érő szakála van. Azóta kénytelen vagyok naponta kaszálatni.

No jön-e még valaki? Mintha ismét kopognának.

— Szabad.

A tavaszi szellőn kívül más nem jön be. Kinyitom az ajtót, nincs ott senki. Ejnye — monologizálok — ha azt mondom, hogy szabad és nem jön be senki, ez illettenség. De ha az ajtót is kinyitom s még sem teszi tiszteletét senki, ez már valódi gorombaság.

Az ebédnél a feleségemmel elhatározzuk, hogy délután kirándulunk a zöldre.

Ugy is történt. Vigan mulattunk, de hatalmas égi háboru támadt s átáztunk csunyaúl.

Hazatérve, a dajka felkendezve fut elénk s már messziről kiabálja:

— Nagysága kérem, a szakácsné megszökött s a nagyságának a »smukkos iskátuláját« is elvitte . . .

Tessék. Ez volt a kedd.

Pénteken a kisasszony azt erősítette, hogy ha rátartós is, de azért csókot ad a legénynek, akár tizenhatot is. Ezzel a gyönyörű nótával kergetett ki az ágyból. Felöltözködöm s miután szilvórium helyett az annak helyére tett sósorszeszből nagyot huzok, összerázkódva, égő gyomorral az asztalhoz ülök reggelizni.

A feleségem hoz egy csésze sárga foiyadékat, hogy az a reggeli.

Keresem a paprikás szalonnámát. Most ne szalonnázzak, mert péntek és böjt van. Csak egyem meg azt, amit hozott. Igen finom kávé, tejszinnel.

Mégiszom a csésze igen finom kávé s gondolkozom, mit is kellene ma csinálni, hogy valamiképpen pórol ne járjak.

Elmegyek egy kissé a kávéházba. Persze nem kávé inni. Ott találok Sándor barátomat. Felszólít egy karambol partira. Nem bánom. Játszunk-játszunk, egyszer csak óriási csörömpölés hallatszik: a dákóval leütöttem a csillárt.

Hozzám szalad a kávé, meg a pincér, az egyik tarkón, a másik galléron ragad s követelik a lámpa árát: 100 koronát.

Hogy e kényelmes helyzetből szabadulhassak: alig palástolható lelki gyönyörűséggel leiszurkolom a szép, zöld hasu, babás bankót.

Dühösen távozom s a piacon keresztül vágatok haza.

Egyszer csak megbotlom valamiben, egész hosszában végig vágódom a földön, ruhám egyes helyeken kireped, az egész pedig bizonytalan szint vesz fel.

Azt hittem, hogy a pokol kapujába buktam, szemeim szikrákat hánytak, térdeimről a bőr eltávozott, testemet bűvös bizsergés fogta el, mig végre a gyönyörű éretől áthatottan, nagy nehezen föltápáskodtam.

— Hallja az ur! — rivalt rám egy nagy nyelvű menyecske, — hová szalad? Álljon csak meg! Belelépett a kosaramba s a tojásaimat mind összetörte.

— Dehogyan szaladok, hiszen lépni is alig bírok! Mit akar?

— Azt, hogy adja meg az árát a tojásoknak ha összetörte, mert fiskálíshoz megyek!

Fizetek s rohanok haza. A tojásos ruhát kiadom az új szakácsnének, hogy süsse ki rántottának s ha jön »szegény vándor utas«: tartsa jól.

si tást, útbaigazítást, segítő kart és védelmet nyerjen.

Alkalmasnak kell lennie a papnak, hogy mint politikai községének számot tevő tagja, a község anyagi jólétét, fejlődését és haladását célzó mozgalmakban, ha nem is vezető, de eredményesen támogató, segítő tevékenységet tanusítson, aki semmit nem kezd komoly megfontolás nélkül és csak abba fog, ami a községre előnyös; és szemmel messze belát a jövőbe s számol a hivatást érhető esélyekkel. A pap hivatásos munkássága sohasem fölösleges, midőn annyi kiáltó szükség vár kielégítést, annyi seb gyógyítást. Ha így törekszik teljesíteni s teljesíti is kötelességeit a pap, akkor kivívja magának azon köztiszteletet és rokonszenvet, mely jutalma mindazoknak, kik tehetségük, képzettségük és tudásuk által fenntartják méltóságát azon díszes állásnak, melyre a patrónus előlegezett bizalma helyezte.

Amde, ki az, kiben ennyi tökély, ennyi jeles tulajdon összpontosul?

Melyik pártvezér merné nyugodt lélekkel állítani, hogy az ő jelöltjére legalább megközelítőleg alkalmazható az „*alkalmas*” jelző?

Vajjon ez egyesekkel kötött és fenntartott jóbarátság, az együttlét vidáman eltöltött napjai s azok édes emlékei, patriotisztikus vonzalom, viseletben és gondolkodásban tanusított liberalizmus, lebilineselő társadalmi modor szolgáltatathatják-e komoly kiindulási pontját a kunszentmártoni papválasztásnak?

Könnyen érthető, hogy az egyházfejedelemnek legfőbb érdeke s leghőbb óhaja, hogy oly elsőrangú helyen, mint Kunszentmárton is, *alkalmas* pap legyen a plebános. Ez természetes. Észrevehetni ezt a főpásztor minden, állításunkat érintő intézkedéséből. Ennek dokumentálására felhozunk két esetet. A nyiregyházi javadalom, mert a plebános egri kanonokká nevezetett ki, nemrégiben megüresedett. Sokkal könnyebb volt

Kimerülve a divánra dőlök, de alig teszem magamat kényelembe, kopognak.

— Nem vagyok itthon!

Ez előrebocsajlás dacára, belép Pista barátom, egy váltót tart a kezében, holnap lejár, legyen kegyes aláírni.

— Oh, hogyné, nagyon szívesen — felelém — s fogcsikorgatva zsrálom a váltót.

Hát Istenem, nem lesz már nekem egy pillanatnyi nyugtom se! Hova bujjak üldözőim elől?

Megvan! felbujok a padlásra s szombatig le se jövök.

Ugy is történt. Felmegyek a padlásra s a lukon kidugom a fejemet, fumigálandó a nagy világot.

De mi ez? Kocsi áll meg a ház előtt s oh rémület! leszáll belőle az — anyósom.

Hisz ezzel még a város is kicsiny nekem! Kiszököm a hátsó ajtón, lóhalálban az állomáshoz rohanok, jegyet váltok Brassóba és elzónázom.

Ezek a pontok az anyósom a feletti tündését jelentik, hogy én hová lehettem . . .

Ez volt a péntek.

Most itt vagyok Brassóban s azon gondolkodom, hogy nem jobb volna-e egyenesen innen utaznom Brazíliába?

Kíváncsian várom az önök ítéletét.

azonban Petrovichot kanonoknak megtenni, mint utána Nyiregyházának új plebánost adni. Nyiregyháza tudvalevőleg minden tekintetben exponált hely. S az egyházfejedelem mélyen tekintő szeme és tapintatos választása Énekes János törökszentmiklósi plebánosra esett akkor, midőn jeles papi érényeiért s kiváló tulajdonaiért investitúrával és vörös övvel egy évvel, illetőleg két nappal Nyiregyházára való kineveztetése előtt jutalmazta. Énekes — miután Törökszentmiklóson a különböző vallásfelekezetek vezetői között az elsőbbséget magának biztosította, úgy ezek, mint hivei között is, felfelé és lefelé, osztatlan szeretetnek örvendett. A főpásztor ismerte rátermettségét s Énekesnek mennie kellett még exponáltabb helyre, Nyiregyházára. Törökszentmiklós fájlalta jeles papja távozását, szerető és nagyrabecsülő szíve mélyéből megsiratta; Nyiregyháza pedig örül, mert katolikus hitfelekezete egyrészt, másrészt egész társadalmi talpig embert nyert Énekesben. Az egyházfejedelem, mindannyian érezzük, közmegelegedésre, igen helyesen oldotta meg a kényes kérdést.

Egy jeles főpap, midőn az egyházvédnökség — mint kegyúr — fölterjesztette hozzá a megejtett papválasztás után a praesentát, elolvassa a kijelöltek neveit, a nevezetes okmányt a földhöz vágta csupán azért, mert a jelöltek szürke alakok voltak, kiknél számos jelesebb papot tudott volna a patrónusnak jelölés céljából ajánlani s a hitközségnek *alkalmas* papot adni.

Mi következik ezekből?

Mit olvashatni ki e sorok között?

Azt, hogy noha ritkaság oly egyén, ki a jeles tulajdonok egész sokaságát magában összpontosítaná, az egyházfejedelem mégis tud bármelyik elsőrangú plebániára *alkalmas* papot kiszemelni. Szigorú elbírálás alá vetve papjait s bölcs ítéletével igazságosan megrostálva azokat, tudja, mert ismeri papjait, tudnia kell, ha szíven viseli hiveinek s egyházmegyéjének sorsát, hogy ki hol felel meg legjobban kiküldetésének, ki melyik helyen tudja hivatalát Isten dicsőségére s hivei lelki és anyagi előnyére legegyszerűbben betölteni sokkal jobban, mint bármelyik pártvezér, kit — nem lehetetlen — éppen azon szempontok irányítanak, melyek a szoros értelemben vett hitélettel épenséggel semmi kapcsolatban nincsenek s a jelölési jog gyakorlatánál rendszeren messze elkalandoznak a célszerűségtől.

A mostani jelölési gyakorlat szerint ki tehát a vesztes? Nem világos-e, hogy az egyházfejedelem?

Szeretem Kunszentmárton népét! Veszedelemesen sivár korunkban ennek a munkakedvelő, szorgalmában kitartó, józanul takarékos, faját és hazáját erősen szerető népnek kétszeresen szüksége van azon vallás-erkölcsi javakra, melyek a múltban megóvták a végromlástól súlyos válságokba sodródott hazánkat. Ezen vallás-erkölcsi javak eredményes közlésére azonban csak rátermett egyén van képesítve. A kunszentmártoni egyházvédnökségnek, teljes felelősség

terhe mellett szigorú kötelessége, hogy most, midőn alkalmi van, szorgos körültekintéssel, ovatossággal, ha szükséges *áldozattal* is alkalmas papról gondoskodnia.

Hogyan?

A fentebbiekből önként következik.

Az egyházvédnökség előzetesen értekezletet tartva s komolysággal meg tárgyalva a szőnyegre vetett fontos kérdést, tiszteletteljesen irjon föl az egri érsek Ő Eminentiájához s mint a gyermek édes apját bizalommal, de reményteljesen is kérje főpásztorát, hogy a megárvult hitközség számára bölcs belátása szerint néhány *alkalmas* papot megválasztásra neki ajánlani kegyeskedjék. Bizonyos, hogy a főpásztor kegyesen veszi a kegyúr kérelmét s tudni fog több *alkalmas* egyént jelölni, kikből az egyházvédnökség jelölési jogát a legeminensebbül gyakorolván, egyet kiválaszt s megerősítése végett felterjesztést tesz az egyházfejedelemhez.

Egyesek támadható aggályainak eloszátására, s azon esetleges közvéleménynek, hogy a kegyúri jelölési jog ekként illuzóriussá válik, megnyugtására e feliratban határozott szavakkal kifejezést lehet adni annak is, hogy miután a patrónus ez idő szerint alkalmas papot, ki iránt feltétlen bizalommal viseltetnék, nem ismer, *ez egy alkalommal* az igen fontos és szent ügy érdekében jogszerűen alapuló jelölési jogát felfüggeszti, a jövőre nézve azonban jelölő jogát magának teljes és sértetlen egészében tenntartja és az egyházmegyei hatóság részéről is épségben fentartja úgy, hogy a kegyúr jelen kivételes eljárása jövőre praecedensül nem szolgálhat.

Ekként jogfeladásról éppenséggel nem lehet szó, a patrónus ellenben adott körülmények között, a legbölcsebben oldja meg így azon fontos feladatát, amely eminens érdeke Kunszentmárton 12000 katolikus lakosának, fontos érdeke a kunszentmártoni társadalmi életnek, legjobban felfogott érdeke Kunszentmárton város örvendétes lendülettel megindult mostani fejlődésének.

Dixi et salvavi animam meam.

(Folytatjuk.)

Húslevest,

akik a Körös vizéből szeretnek főzni, már azokhoz fordulok; — mert Kunszentmártonban vattás füllel járnak mindazok, kiknek kötelességük volna a közegészségi szabályok betartására vigyázni. A Közérdekben többször, a Kunszentmártoni Ujságban én is, más is ismételt szóvá tettük, hogy ott a felvégen, a Bozsik féle ház alatt, állandóan birkabőröket áztatnak, napokon keresztül leköttve áll a Körösben a sok nyers bőr.

A piac *söprögetést* is hiába ajánlottuk az érdemes illetékesség bölcsességébe. A veszedelmesen közelgő kolerára való tekintettel talán meg fogják érteni, hogyha Isten kedvezőtlen rendelkezéséből elég gyakran van is esőcskénk s így a por nem sok gondot ad, azért még mindig lehetne vigyázni, hogy a piac *piszkát ne söprjék a földre kipakkolt élelmiszerekre*; — mert így szokták.

Szép az a Körös szálló! Jó multság az a mozi, csak ne kellene a moziba egy rettenetesen büzös folyosón keresztül menni. Azt még csak értem, hogy az érdemes illetékesség a fülét bedugja, de hová teszi az orrát?

Fisztoztatják az utcákat. Nagy urat várhat.

nak. A Kolera Ő Felsége magyarországi látogatásra készül. Pedig, ha körülnéznénk, tanyázik mi közöttünk sok olyan kényes nagy ur, aki csak emberrel él; sok olyan nagy betegség, mely többet s allandóan kaszabolja az embereket. De hát a többi nagy betegség nem csap olyan nagy hü-hót, türelmesebb s azért senki se törődik vele.

Azért mégis a koleráról beszéljünk egy keveset. A hatóságnak nem annyira a kolera elleni védekezés, mint az emberek, a nagy tömeg tudatlansága ad gondot. Az a könnyelmű hányavetés, hogy nem kolera az, ha 8-10 ember pusztul görcsben, sokkal több hívőre talál, mint a hatóság okos intelme. Ezer ember közül csak száz bizik az orvos és hatóság helyes tanácsában, 900, az az mond, ird olvasd és jól megérsd, kilencszáz annak a bolond beszédnek hisz, hogy csak az a kolera, ha százával hull az ember és a mostani nem kolera. A ferde hiedelem még nem volna baj, ha a tudatlanok és tévelygők ezen nagy tömege annyira makacsul nem követné ezt a felületes és komoly megfontolás nélkül való felfogást.

Ha az emberek csak felényire volnának körültekintők egy-egy ilyen tévedés elfogadásánál, mint amilyen szívósan követik a tömeghiedelmet, akkor nem kellene félni semmiféle járványtól, sem kolerától, sem gyermekbetegségektől, sem tüdőbajnak ismert tuberkulózistól, vérbajtól és egyéb földi nyavajától. De hát még eddig eljutunk, a ma élő embereknek egy példánya sem lesz meg!

Addig tehát folytassuk a csatát, a 100 küzdjön a 900 ellen, az ezer a tizezer ellen! A nemes küzdelem célja pedig az emberi tudás eredményeinek, de különösen a közegészség terén elért eredményeink minél szélesebb körben való terjesztése, megvalósítása. D-n.

Hirek.

Kunszentmárton, szeptember 7.

— **Fazekas András**, kedvelt főjegyzőnk szabadsága véget ért; hivatalát elfoglalta.

— **Az egri érsek veszélyes sétakoosizása.** Az egri érsek, Szmracsányi Lajos a napokban fiatal tüzes lovakkal összeállított négyes fogatával rándult ki az egri országútra, Szikszó felé. Találkozott egy önmagát vontató gőzekével. A lovak megijedtek, ragadni kezdtek, a helyzet súlyossá vált. Minden pillanatban bekövetkezhetett a felborulás. Ekkor a főpap, átlátva a helyzetet, a legnagyobb hidegvérrel, számitással és ügyességgel kiugrott a hintóból. Állva maradt. Nem történt a legkisebb baja sem.

— **Betörés a kir. járásbirósághoz.** A kir. járásbirósághoz folyó hó másodikára virradó éjjel ismeretlen tettesek betörték. — A delikvens a körös-part felől hatott be Pokomándy Dezső dr. kir. járásbíró tárgyaló szobájába. — Pénzt szerencsére nem talált a betörő. Hivatalos irásokban nem esett kár. A csendőrség nyomoz.

— **Öcsöd öröksége.** Izbéki Sándor öcsödi lakos vagyonát végrendeletileg Öcsöd községnek hagyományozta. A folyamatba tett perek sikeres befejezése után az örökséget Öcsöd község birtokába vette és intézkedett annak felhasználása felől. A község képviselőtestülete kimondotta, hogy az összes ingatlanokat a községi törzsvagyonhoz csatolják, míg a hagyatéki készpénzből, amely jelenleg 35832 kor. 32 fillért tesz ki, első sorban a jegyzői lak lesz felépítve. A készpénzmaradványok és az ingatlanok jövedelméből befolyó összegek a pótlódó apasztásra lesznek felhasználva.

— **Szüreti mulatság.** A kunszentmártoni Iparos Ifjak Önképző Egylete szeptember hó 21-én, a Körös-Szállóban, szüreti mulatságot rendez, melyre a meghívókat a napokban fogják kibocsájtani.

— **Tűzeset.** Tegnap reggel 5 órakor leégett Apatócki István csuvarnak az alsóerdősoron levő 1664. számú nádfedeles háza. Mire a toronyór észrevette a tüzet és a tűzoltók kivonulhattak a színhelyre, már az egész tető elhamvadt.

— **Rádólt a házfal.** Tiszakürti tudósítónk jelenti: Folyó hó 2-án reggel 7 órakor Tatár László kisbirtokos 9 éves Emilia leányát az istálló fala agyonütötte. — A család összes tagjai a ház előtt reggeliztek, evés közben a kis leány kiment az udvarra játszadozni és egyszerre nagy zuhanás riasztotta fel őket. Kirohantak az istállóba és iszonyu látvány tárult szemük elé: a kis leányra rádólt az istálló fala, feje össze volt ronesolva, az agyvelőjéből patakzott a vér. — Megjegyezzük, hogy az istálló tavasz óta padlás és tető nélkül van, csupasz falaival állott fenn s így a hosszas esőzés átmosta a rozoga vályog-alkotmányt. — A szerencsétlen Tatár Emiliát nagy részvét mellett temették el. Az ügyben az ügyészség kiszállt s megindította a vizsgálatot.

— **Csodás menekülés.** A szajoli állomásról két munkásasszony a sinek között Szolnok felé igyekezett. Velük szemben jött a Szolnokról jövő délelőtti gyors s annak zajától nem vették észre a másik sín páron Szolnok felé rohanó másik gyorsvonatot s eként a két ellentétes irányú vonat közé kerültek. A két sín pár között a két szegény asszony a legrettenetesebb veszélybe került, ha eltálanak szédülni, ha valamelyiknek ruháját elkapja a vonat, vagy elsodorja az óriási léghuzam, menthetetlenül elpusztulnak. A léghuzam mindkettőjüket földhöz vágta, hátukon levő batyujukat széjjel szórta, maguk azonban sérületlenül maradtak.

— **Piszkosok az utcák.** (Panaszos levél). Tekintetes Szerkesztő Ur! Kérem, legyen szíves ezt a kis írást leközzölni. — Jaj, de szagos az az utca, de nem az akácvirág édes illatától, hanem . . . ott a Körös Szállóval szemben, a hidpallincok megett . . . Nagyon helyeslem a t. előjáróság eljárását abban, hogy felügyel az udvarok tisztántartására, de kérem, akkor arra is kéne gondolni, hogy a főtéren ilyesmi ne legyen. Annál is inkább kérem leközzölni ezt a levelemet, hátha majd foganatja lesz. Maradok egy hü olvasójuk: K. E.

— **Az ideai rozsdakárok.** A június július havi folytonos esőzés miatt ezidén a rozsdá rendkívüli módon elterjedt s igen számottevő károkat okozott nemcsak a búzába, de a rozszban — s a tavaszok közül főleg az árpában is, amennyiben a szem összeaszott, megszorult s a gazda nem egy helyt, csak ocsut aratott. A rozsdá elszaporodása következtében az áttelelő teleutosporák jövőre is nagy bajokat okozhatnak s csak kissé nedves időjárás esetén a jövő évben még nagyobb rozsdakárokól lehet tartani. E növényi betegséggel szembeni védekezésről csupán annyit tudunk, hogy a foszforsav tartalmu trágyák akadályozzák — a nitrogén tartalmu trágyák elősegítik felléptét. Ez idén is csak ott jelentkezett rozsdá — csak ott okozott nagyobb károkat, ahol szuperfoszfáttal nem trágyáztak. Vannak vidékek az országban — így a Bácska mélyebben fekvő területén is, ahol a buzatermelés már-már lehetlenné vált a rozsdá pusztítása miatt s csak

azóta szünt meg s kétszereződött meg a termés, amióta 300 kg. száperfoszfátot rendszeren használnak a buza alá.

— **A betekintsi gőzmalomban** az átalakítási munkálatok a befejezéshez közelednek. Néhány nap mulva, — amit annak idején körlevelekkel tudat a közönséggel, — megindul a kitünően felszerelt múmalom. Mint értesülünk, a múmalomtulajdonosok az őrlést automatikusan 6 százalék mellett fogják végezni.

— **Szünet a gőzfürdőbe.** Községünk gőz- és kádfürdője nagyobb szabásu kazántisztítás miatt, folyó hó 10-ig szünetel.

— **Birtokváltozások.** A kunszentmártoni kir. járásbiróság telekkönyvi osztályánál az elmúlt héten a következő birtokváltozások jegyeztettek be: Kuna Rozália megvette Kuna Gáspár ingatlanát 3830 koronáért. L. Dávid Mihály és neje megvették H. Hegedűs Györgyné hazát 1800 koronáért. Dóka Bertalan megvette Novaszél Mária ingatlanát 450 koronáért. Dóba Mátyásné Kocsis Mária megvette Dóka Bertalan ingatlanát 900 koronáért. Szabados Antal megvette Balla István és neje házát 1500 koronáért. Özv. Mártvai Ferencné megvette H. Hegedűs György és neje földjét 1700 koronáért. Ambrus József megvette Ambrus Joáchimné boltkét 550 koronáért. R. Kovács Márton és neje megvették Hürkecz László földjét 1586 koronáért.

Csödtömeg árverés.

Vig Dániel csödtömegéhez tartozó

hordók

500-800 liter nagyságban és egy borfejítő gép folyó évi **szeptember hó 12-én délelőtt 10 órakor** lesznek elárverezve **TISZA-SZAUGON** özv. Gebeiné házában.

Ugyanaznap **délután 2 órakor** pedig 30—40 hektóliter irtartalmu hordók **TISZA-KÜRTÖN** árvereztetnek el. Az árverésen a vételár készpénzben azonnal fizetendő.

Döme Sándornak

szelvényi őthalmi tanyája (114 kishold, melyből 5 hold szőlő, 20 hold homok) összes meléképületekkel szabad kézből **eladó.** Értekezhetni a tulajdonossal a helyszínen.

Két bolthelyiség

kiadó.

Értekezhetni a **Gazdasági Takarékpár** : üzleti helyiségében :

A gazdaközönség figyelmébe.

Tisztelettel értesítjük Kunszentmárton és vidéke gazdaközönségét, hogy Kunszentmártonban, Mátyás király-utca 1295. házszám alatt, özv. Kiss Antalné urnő házában

mezőgazdasági gépraktárt

létesítettünk. Hogy pedig az igen tisztelt gazdaközönség igényeinek minden tekintetben megfelelhessünk, a legjobb hírnévnek örvendő **Kühne Mezőgazdasági Gépgyár Részvénytársaság** képviselőjét szereztük meg. — Amidőn kérjük az igen tisztelt gazdaközönség szíves pártfogását,

vagyunk kiváló tisztelettel

Bozsik János és Társa.

Hirdetés.

Alólirott közhírré teszi, hogy a Széchenyi községhez tartozó pusztáistváni házi közbirtokosság tulajdonát képező ugynevezett

Betekincs csárda és melléképületei

a jövő 1914. évi január hó 1-től kezdődő 3 (három) évre a közbirtokosság által a folyó **1913. évi szeptember hó 14-én (tizennegyedikén) délelőtt 9 órakor** a csárda épület helyiségében megtartandó közbirtokossági közgyűlésen ajánlattétel, esetleg nyilvános árverés útján haszonbérbe fog kiadni. A haszonbérbe szándékozók a fent kitett helyre és időben meghívottnak jelen hirdetés útján.

A feltételek és egyéb felvilágosítások Doba István kunszentmártoni lakos ügyvéd irodájában kaphatók meg.

Doba István

ügyvéd, közbirtokossági megbízott.

2-3 polgárista fiu

teljes ellátást kaphat nálunk. SZABÓ JÓZSEF szobafestő, Wesselényi-utca.

Tiszta, szép

makulatura papir

csak métermázsa számra e lap nyomdájában kapható.

NESTLÉ FÉLE
régbevált GYERMEKISZT
 a legjobb és legolcsóbb
 DOBOZ K 1.80 MINDEN GYÓGYSZERTÁRBAN ÉS DROGERIÁBAN
 Próbadozot ingyen küld: HENRI NESTLÉ, Wien, I. Biberstr. 88

Eladó szőlő.

Somogyi Mihálynak a Kiszasszony-hegyen, a kövesut mellett levő öt hold szőlője szabad kézből **eladó.** — Értekezhetni vele Kossuth utcai lakásán, a postával szemben.

Fényképészet

Tizenöt éve Kunszentmártonban jó hírnévnek örvendő fényképészeti műtermem most újonnan van berendezve. Ugyanis ott a legjobb kivitelű fényképek készülnek és pedig, szalon-, táj-, csoport és színes képek. Valamint sirköbe porcellánra égetett képek, ugyszintén

életnagyságu képek

a legjobb kivitelben.

Tisztelettel

Sáray Szabó Albert

fényképész.

Szántó Albert gyalui lakoşnak

115 m. hold tanyaföldje
 egy tagban haszonbérbe kiadó. — Cím: Széchenyi-utca 78, és esetleg a helyszínen

Ujdonság!

Csoda réztrombita!

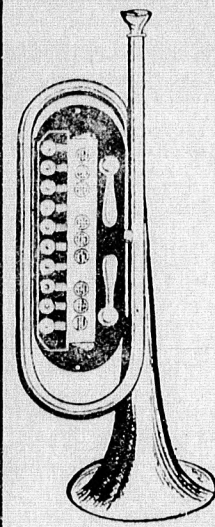
Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta bármilyen nótát játszani. A „Csoda réztrombita” rindkívül erős, vastag sárgarézéből van készítve, könnyen fújható, 45 cm. hosszú, szép tartós billentyűkkel ellátva. Ára tokkal, iskolával és egy hasznos ajándékkal csak 6 k.

Wagner

Hangszer Király

országszerte elismert elsőrangú hangszer áruháza Budapest, József-körút.

Képes hangszerárjegyzék ingyen

Óvás! Figyelem a pontos címre.

KOLLARIT-BŐRLEMEZ

UTÁNZATTÓL ÓVAKODJUNK!

KOLLARIT-BŐRLEMEZ

kaucsuk kompozitioval bevont ruganyos, viharbiztos és időtálló szagtalan fedéllemez. A jelenkor legjobb tetőfedéllemez.

VÉGTELENÜL TARTÓS.

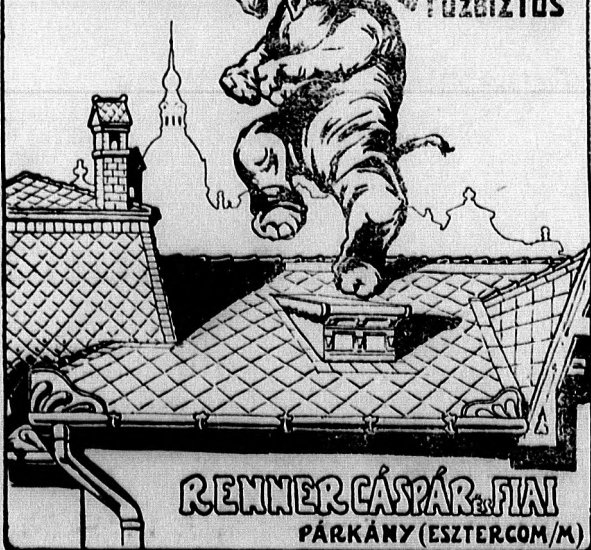
Régi zindelytetők átfedésére kiválóan alkalmas. — Sem mázolni, sem mézslével bekenni nem kell.

Szolnokon kapható:

Mezőgazdasági Szövetkezetnél.

RENNERIT

ASBEST-PALA LEGERŐSEBB LEGJOBB TÜZBIZTOS

RENNER CÁSÁR. FIAI
 PÁRKÁNY (ESZTERCOM/M)

GYÁRI LERAKAT: Kunszentmártonban, IFJ. TOMONYICKA JÓZSEFNÁL.

A világ legjobb tetőfedő anyaga.

Bodzás József és Fia

ÉPÜLET- ÉS BUTORASZTALOSOK,
 KUNSZENTMÁRTON, SZÉCHENYI-UT.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy

asztalos műhelyünket

tetemesen megnagyobbítottuk, ahol mindennemű

épület- és butormunkákat, a legjobb kivitelben és legpontosabban készítünk. — Kérjük a nagyérdemű közönség további nagybecsült pártfogását, s maradtunk kiváló tisztelettel

Bodzás József és Fia.